

بررسی تطبیقی تحریک به ارتکاب جرم در نظام کیفری ایران و آمریکا

حمید علیزاده^{۱*}، یزداله حافظیان نسب^۲، علی نباتی^۳

۱- دانشجوی ارشد فقه و حقوق جزا، دانشکده علوم انسانی، گروه حقوق، دانشگاه دامغان، دامغان، ایران halizadeh۴۲۲@gmail.com

۲- دانشجوی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی، دانشکده علوم انسانی، گروه حقوق، دانشگاه دامغان، دامغان،

ایران eazdh۲۰۱۷@gmail.com

۳- دانشجوی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی، دانشکده علوم انسانی، گروه حقوق، دانشگاه دامغان، دامغان،

ایران Law.bman۱۹۹۵@gmail.com

چکیده

تحریک کردن دیگری به ارتکاب جرم عبارت است از، نفوذ مؤثر اندیشه مجرمانه محرک در تقویت اراده ضعیف مجرمانه دیگری برای جرم. مبنای کاهش مسئولیت کیفری در قبال جرم ناشی از تحریک در ایران ناشی از پذیرش استعاره ائی بودن معاونت در جرم است، مقنن تحریک را در ذیل معاونت مطرح و برخی موارد به صورت مستقل جرم انگاری کرده است. مجازات تحریک در ایران کاهش یافته است. در حقوق کیفری آمریکا نیز تحریک ذیل معاونت مطرح شده است. مجازات تحریک به جرم در حقوق کیفری آمریکا منوط به وقوع جرم مورد نظر محرک نیست. و مجازات آن با فاعل اصلی جرم برابر است. تحریک بزه دیده در آمریکا در قتل عمد پذیرفته شده و اثبات آن موجب کاهش مسئولیت از قتل عمد به قتل غیر عمد ارادی می گردد. در این نظام انصراف از جرم اصلی محرک پیش از تکمیل جرم از معاذیر معاف کننده مجازات قلمداد می شود. این مقاله به صورت توصیفی-تحلیلی و با مطالعه کتابخانه ای صورت یافته است، و سعی شده است با مطالعه تطبیقی تحریک به ارتکاب جرم در این دو نظام کیفری مورد واکاوی قرار گیرد، تا به رفع ابهامات حقوق داخلی کمک نماید.

واژه های کلیدی: تحریک به جرم، معاذیر معاف کننده، مسئولیت کیفری، حقوق کیفری ایران و آمریکا

مقدمه

تحریک به ارتکاب جرم در حقوق کیفری ایران و آمریکا از مصادیق معاونت در جرم محسوب می شود. هرچند در برخی موارد جرم انگاری مستقل صورت گرفته است. محرکین به ارتکاب جرم معمولاً افرادی هستند که از قبل نقشه جرم را طرح کرده اند این افراد معمولاً اشخاص صاحب نفوذ و یا متمکنی هستند که برای دستیابی به اهداف غیرقانونی خود و مجازات کمتر افرادی را تحریک و فکر ارتکاب جرم را به آنها القاء یا فکر و اندیشه ارتکاب جرم یا اعمال مجرمانه را در آنها را برانگیخته می کنند.

محرکین به ارتکاب جرم مستقیماً در عملیات اجرایی جرم دخالت ندارند. بلکه همیشه به دور از عملیات اجرایی و در پشت صحنه نظاره گر وقوع جرم هستند.